

ר"ל אמר בו. ריש לקיש לא קאי אסוגיא דידן דלדידיה לא נריך למימר דרבי שמעון קאי אמילתא אחריתי אלא לפי דבריו דמוקי מתניתין לעיל (ד' סה:) כשהקדישו צעלים ביד גגז מוקי לה בשוחט צעלי מומין בחוץ: **בשוחט בעלי מומין בחוץ** פ"י בקונטרס דצבעלי מומין מעיקרא עסקינן דאי בשקדם הקדשו למומן תו לא חזו לפדיון משנשחטו דשמעינן ליה לר"ל אליבא דרבי שמעון בשמעמא בתרייתא דתמורה (ד' זב:) דקדשי מוצח היו בכלל העמדה והערכה ומשנשחטה אין יכולה לעמוד וצבעל מוס מעיקרו מודה ורבינו תם מפרש דצבעת פירכוס צעודין יכולין לעמוד בני העמדה והערכה ויניהו כדאמרינן צ"צ דחולין (ד' ז' וס) ומיהו לאותן המפרשים דבשחיטה גמורה אין מועיל פירכוס כמו שפירשתי לעיל (עמוד ה') נריך לאוקמי צבעל מוס מעיקרו כמו שפי' בקונטרס: **וקרא** זריקה מתרת. למאן דמוקי לה כשנשפך הדם פריך דאי למאן דאמר שלא לשם צעליהן כיון דנשחט ונזרק בהכשר שחיטה ראויה היא בלא טעם כל העומד לזרוק כורוק דמי ואף על גב דצבעל איתו ואת בנו (חולין פ' ד' וס) צעי למימר דכל שחיטת קדשים שחיטה שאין ראויה היא לא קיימא מסקנא הכי אלא במסקנא משמע היכא דנזרק

הדם לבסוף שחיטה ראויה היא אע"פ שלא היה עומד לזרוק כגון צאותו ואת בנו דהוי מחוסר זמן דלא אמרינן לרבי שמעון כורוק דמי אלא במקום שמוזה לזרוק כדאמר בקרא דהנסכים (מנחות דף קא: וס) בשלמא פרה עומדת לפדותה פירוש דאם מלא נאה ממנה מזה לפדותה אלא הני מנחות אין מזה לפדותן ובכריתות צ"פ אשם תלוי (ד' כד:) אמר בהדיא אימור דאמר רבי שמעון צמידי דעומד לזרוק והכי איתא הגירסא בספרים אלא אמר רבא ה"ק רב המנונא אין מלקות איתו ואת בנו נוהג בקדשים (ו) דכיון דכל כמה דלא נזרק דם לא משתרי בשר בעידנא דקא שחיט הויה התרלת ספק ולא שמייה התראה ולא לקי משמע למאן דאמר שמה התראה לקי אם כן שחיטה ראויה היא היכא דנזרק לבסוף ובקונטרס פ"י התם דגרס אין מלקות איתו ואת בנו בקדשים ולא יותר ולא משום דהוה התראה ספק אלא משום דמחוסר זמן הוא דשחיטה שאינה ראויה היא וקשה לר"י אי חשיב מחוסר זמן ואסור לשחטו משום איתו ואת בנו אם כן הוא לוקה משום לא תשחטו כיון דאמר רחמנא איתו ואת בנו נוהג בקדשים וא"ל אלא בשחיטה שאין ראויה צעל כרתי גזירת הכתוב כן היא שהיא כשחיטה הראויה להתחייב עליה מדי דהוה אשחטוי חוץ (ו) ואע"ג דלמדי אחרניא חשיב שחיטה שאינה ראויה לענין שחטוי חוץ מיהא מחייב כיון שאין האיסור מוחלט דבר אחר ה"נ צאותו ואת בנו ואת' ואמאי נריך בפרק בתרא דזבחים (דף ק"ג:) למעוטי רוצע ונרצע דלא מחייב משום שחטוי חוץ מדכתיב ואל פתח אהל כו' תיפוק ליה דשחיטה שאין ראויה היא מחמת איסור אחר ודוחק לומר דלרבנן אינטריך קרא ולא לרבי שמעון ויש שהיו רוצים לתרץ דאע"ג דבעלמא ילפינן מוטבות טבח והכין בשחטוי חוץ גופיה סברא הוא דילפינן מגופייה ואין נראה לר"י דאם כן שחטו טריפת חולין צעורה אמאי ממיר רבי שמעון בהנהגה בספ"צ דקדושין (דף גח. וס) ובכיוסוי הדם (חולין דף פה: וס) משום דהויה שחיטה שאינה ראויה ילף מגופה דלעולם שחיטת חולין צעורה שחיטה שאין ראויה היא דקסבר רבי שמעון חולין שנשחטו צעורה דאורייתא אלא משום דאפילו הכי צעינן שלא יבא פסול אחר: **וקרא** פרייה מתרת. תימה מה פריך דלמא כשנפדית איירי שהרי יכול לפדות אחר שחיטה לפי' הקונטרס דאיירי צבעל מוס מעיקרו וכיון דלבסוף נפדה הויה שחיטה ראויה כדמוכח בחולין (דף פ: וס) ומיהו לפר"ת דמיירי בהקדישו קודם למומו אע"ג דצבעת פירכוס היה יכול לפדות סתמא דמילתא דגגז אין נודע לו שהוא דקדשים עד אחר זמן שכבר אין מפרכס אצל לפירוש הקונטרס קשה מיהו לפירושו נמי מני למימר דסתם גניבה שחיטה וכל מעשיה בסתם ומיד אחר השחיטה רגילין לאוכלה וסתמא דמילתא לא נודע לו שהיא דהקדש עד שנאכלה דתו לא מיפרקא: **בל** העומד לזרוק בורוק דמי. תימה דבפרק איתו ואת בנו (חולין דף פ. וס) אמר רבי אושעיא כולה מתניתין דלא כרבי שמעון כו' עד קדשים צפנים מכדי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה קדשים נמי שחיטה שאינה ראויה היא דכל כמה דלא זרק הדם לא משתרי בשר שני אמאי סופג את הארבעים ופסול כלומר דחשבינן ליה לקמא כאלו קטליה והוה ליה שני כשר גמור ואמאי חשיב ליה שחיטה שאין ראויה נהי דלא משתרי בשר אלא בזריקת הדם הלא משעת שחיטה הוי כורוק דכל העומד לזרוק כורוק דמי ומפרש רבינו תם דרבי אושעיא לית ליה כל העומד לזרוק כורוק דמי אלא סבירא ליה כתנא קמא דמתניתין דהתם (ד' סה:) דתנן השוחט ומנאלת טריפה השוחט פרת חטאת רבי שמעון פוטר דלא מחייב משום איתו ואת בנו דשחיטה שאין ראויה היא ולית ליה כל העומד לפדות כפדוי דמי והתם בגמרא פריך עלה מההיא דפרה מטמא טומאת אוכלין ומשני פרת חטאת אינה משנה אצל ר' אושעיא סבר דלדרבה מתניתין דהתם עיקר וההיא דפרה ליתא ועוד י"ל דקסבר ר' אושעיא כיון דלא אמרינן כורוק דמי עד שיתקבל בכוס כדמשמע צ"ק דפסחים (דף י"ג: וס) דמזהו הוא להמתין מלזרוק עד שתקבל כל דם הנפש הלכך בגמר השחיטה שעדיין לא נתקבל כל הדם לא אמרינן כורוק דמי ועי"ל דקסבר ר' אושעיא דאפילו הוי כורוק צבעת שחיטה כיון דבשחיטה לחודה לא משתרי בשר אלא מחמת דהוי כורוק לא הוי דומיא דטבות טבח והכין שחיטה שאין ראויה היא ו"ל דבריש המנחות והנסכים (מנחות דף קא: וס) פריך ליה לר' אושעיא מכדי שמעינן ליה לר' שמעון כל העומד לזרוק כורוק דמי כו' ומיהו סוגיא דשמעתין חשיב ליה שפיר שחיטה ראויה וכן במסקנא דהתם וכי היכי דפריך התם ארבע המנונא הוי מני למפרך לר' אושעיא וכי היכי דמתרץ לרב המנונא הוי מני לתרץ לרבי אושעיא דהא דלא מוקי מתניתין כרבי שמעון משום דלרבי שמעון שני אין סופג את הארבעים דה"ל התראה ספק ור"ת לא גרס ושני אמאי סופג את הארבעים ופסול דשני י' כבר נפסל דשחיטה ראשונה שחיטה ראויה היא כיון דנזרק הדם בהכשר והוי שני מחוסר זמן אלא גרסינן אמאי סופג את הארבעים ותו לא ומן השני דייק דשחיטה שאינה ראויה היא ואמאי סופג את הארבעים הא ה"ל התראה ספק דשחט לא יזרוק וכורוק לא הוי כיון דאין מזהו לזרוקו ופריך פשיטא דהכי איתא דהיאך ילקה דהא התראה ספק היא ועוד דאסור לזרוק הדם ופשיטא דלא תגמר השחיטה ומשני קדשים כו' והשתא ארבי אושעיא לא מני פריך מידי אלא לרב המנונא:

צעלי מומין שחיטתן היתרה בחוץ: סה. לשון מריח בקנקן כמו תהי ליה אקנקייה (צ"ד ד' זב.). כלומר דייק לה רבי אלעזר ופריך לרבין אליבא דרבי יוחנן וכי שחיטתו מתרת והלא זריקה מתרת וצבעת טביחה שחיטה שאינה ראויה היא: **אישחמיעטיה**. לרבי אלעזר הא דלר' שמעון כל העומד כו': **ולו העומד לפדות כו'**. ובעלי מומין כפדוים דמו הואיל וסופג לך. וצבעלי מומין מעיקרן עסקינן דאי בשקדם הקדישן את מומן תו לא חזו לפדיון משנשחטו דשמעינן ליה לרבי שמעון זן לקיש אליבא דר' שמעון בשמעמא בתרייתא דמסכת תמורה (ד' זב:) קדשי מוצח בכלל העמדה והערכה ומשנשחטה אינה יכולה לעמוד אצל צבעל מוס מעיקרו מודה: **יש נוסר שמטמא כו'**. לרבי שמעון איסורי הנאה אין מטמאין טומאת אוכלין דדריש מכל האוכל אשר יאכלו אוכל שאינה יכול להאכילו לאחריס או לנכרי או לשראל קרוי אוכל צפרק קמא דבכורות (ד' ט: וס) ואם היתה לה שעת היתר הנאה משנשחטה ירדה עליו דין קבלת טומאה ואפילו נאסר לאחר כן מקבלת טומאה: **לו לפני זריקה**. קדשים הנפסלין להיות נותר צלילה אחת כגון מודה וקדשי קדשים כולן אם לא נזרק דמן ולא יתיר צלילה אין מטמא טומאת אוכלין: **וקיימא לו**.

צפרק המנחות והנסכים (ו) דהאי לפני זריקה קודם שנראה לזריקה קאמר דלא הוה ליה שהות ציוס דלאו עומד לזרוק ציוס הוה דליכא למימר כורוק דמי לשויה כורוק: **לו**. לאחר שנראה לזריקה דהוי שהות ציוס אלא הוה אלא כורוק דמי: פרה

(א) פסחים דף יג: [מנחות עט: קב: כריתות כד: תמורה כג:]; (ב) מנחות דף קא: [מוספתא דעוקלין פ"ג, א] ב"א: היתר שחיטתו; (ד) זריקה י"א, (ה) [מנחות קא:]; (ו) [ד"ה שחיטה]; (ז) [ד"ה דמנה]; (ח) גי' כ"י שפיר נפסל.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה והלא זריקה וכו' נוהג בקדשים מ"ט דכיון דכל מנה וכו' משמע דלמאן דאמר: (ב) בא"ד דאע"ג דלמדי אחרוני:

מוסף רש"י

כל העומד לזרוק. שאינו ממוסר אלא זריקה, כורוק דמי. לחול עליו כל שם פסולי קדשי קדשים, אצל לאישחמיעי לא משמתי עד זריקת (פסחים יג.). לן לפני זריקה. לא יתיר לו שעת היתר (מנחות קא:).

רבינו הגנאל

ריש לקיש אמר בשחט קדשים בעלי מומין בחוץ. תהי בה ר' אלעזר לר' יוחנן, וכי שחיטת קדשים מתרת בשר לאכילה, זריקת דם מתרת, הנה נמצאת שחיטת קדשים לעולם שחיטה שאינה ראויה. ולרש"י לקיש פרייה מתרת את הקדשים הבעלי מומין ולא שחיטתן. ואמרינן, אשחמיעטיה הא דאמי' ריש לקיש לר' שמעי' כל העומד לזריקה כורוק דאמי וכל העומד לפדות כפדוי דאמי, הילכך לא הזריקה ולא הפרייה מעבדין. זריקה, דתניא ר' שמעי' אומי' יש נותר שטמא טומאת אוכלין כול'. לן לאחר זריקה מטמא בדישחטיה מבכעד יום דאיכא שהות ביום למזריקה, מטמא טומאת אוכלין, שמע מינה כל העומד לזריקה כיון שהוא ראוי לזרוק כורוק דאמי. הנה זריקה לא מעכבה נמצאת שחיטה מתרתה. כל העומד לפדות, דתניא ר'